

prima instanță: N. Pasecinic
(Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Cernat, A. Panov, A. Minciuna
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-96/17

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii : Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihail Gherștoga,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Gherștoga împotriva Ministerului Justiției, Societății pe acțiuni „Moldovahidromaș” cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantului Mihail Gherștoga, Viorel Chetrușcă și menținută hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 24 septembrie 2015, Mihail Gherștoga a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și SA „Moldovahidromaș” cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 ianuarie 2006, a încheiat cu SA „Moldovahidromaș” contractul individual de muncă nr. 2, în temeiul căruia a fost angajat în funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”. La 25 aprilie 2006, i-a fost întocmit un proces-verbal de către angajații Comisariatului de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la contravenție, fiind învinuit de sustragerea în mod abuziv a ștampilei și registrului corespondenței de ieșire a SA „Moldovahidromaș”. Ulterior, Comisia Administrativă a Preturii sect. Ciocana, mun. Chișinău, a emis hotărârea nr. 17-273 din 27 aprilie 2006, cu privire la sancționarea administrativă a lui Mihail Gherștoga pe faptul comiterii unei samavolnicii, conform articolului 175 CCA (1986). Astfel, aceste circumstanțe au fost puse la baza concedierii sale, potrivit ordinului nr. 47-c din 16 mai 2006, de concediere din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, cu trimitere la articolul 86 alin. (1) lit. p) Codul muncii. Acest ordin a fost contestat în judecată,

însă prin decizia Curții de Apel Chișinău, din 03 octombrie 2006 și decizia Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2007 cu privire la valabilitatea și esența hotărârii nr. 17-273 din 27 aprilie 2006, acțiunea a fost respinsă și nu a mai fost restabilit la lucru, pierzând și salariul respectiv. Contestând și hotărârea nr. 17-273 din 27 aprilie 2006 a Comisiei Administrative a Preturii Ciocana, mun. Chișinău, prin decizia Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău nr. 5-129/2008 din 21 august 2008, s-a hotărât restabilirea sa în termenul de atac, a admite plângerea depusă de către ultimul, a casa hotărârea Comisiei Administrative a Preturii Ciocana, mun. Chișinău nr. 17-273 din 27 aprilie 2006, a înceta procedura administrativă începută în privința sa în baza articolului 175 CCA. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2009, s-a admis recursul SA „Moldovahidromaș”, fără a-l repune în termen legal de atac și casată decizia Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 august 2008, rămânând în vigoare decizia din 23 februarie 2009 și remisă cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată. Ulterior, la 19 iunie 2009, Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a dispus de a repune în termen plângerea reclamantului, a casa hotărârea Comisiei Administrative, de a-l recunoaște vinovat de comiterea contravenției văzute de articolul 175 CCA, precum și clasarea cauzei cauze administrative în legătură cu expirarea termenului pentru atragerea la răspundere administrativă. La 16 iulie 2009, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, a decis respingerea recursului declarat de reprezentantul său - Viorel Chetrușcă. La 25 martie 2013, de către reprezentant a fost depusă cererea de revizuire a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2009. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013 s-a admis cererea de revizuire declarată de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele sale, s-a casat decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2009, admis recursul avocatului Viorel Chetrușcă împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 19 iunie 2009 în cauza contravențională în privința sa și judecarea cauzei în instanța de fond, în alt complet de judecată. Potrivit hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 03 decembrie 2013, s-a hotărât, a-i repune plângerea în termen, a anula hotărârea Comisiei Administrative de pe lângă Pretura Ciocana, mun. Chișinău din 27 aprilie 2006, recunoaște vinovat de comiterea contravenției prevăzute la articolul 175 Codul contravențional (1985), și a înceta procesul contravențional în temeiul expirării termenului de prescripție. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2014, nr. 4r-3/14, s-a dispus admiterea recursului avocatului Viorel Chetrușcă, casarea hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, din 03 decembrie 2013 și rejudecarea cauzei în instanța de fond. Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 19 mai 2014, nr. 5r-55/2014 s-a hotărât admiterea contestației depuse de către dânsul împotriva procesului-verbal al CPS Ciocana, mun. Chișinău din 25 aprilie 2006 și a hotărârii comisiei Administrative a Preturii Ciocana, mun. Chișinău nr. 17-273 din 27 aprilie 2006. Tot prin această hotărâre s-a hotărât și anularea hotărârii Comisiei Administrative a Preturii Ciocana, mun. Chișinău nr. 17-273 din 27 aprilie 2006 cu privire la aplicarea sancțiunii administrative lui Cherștoga Mihail în baza art. 175 CCA și procesul-verbal al agentului constatator din cadrul CP Ciocana, mun. Chișinău, din 25 aprilie 2006 și încetarea procesului contravențional întocmit în privința sa în comiterea faptei prevăzute de articolul 175 CCA din motivul lipsei faptului

contravenției. A mai menționat că această hotărâre a fost menținută irevocabil prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2014, nr. 4r-1812/14. Astfel, soluția procesului contravențional enunțat mai sus, a fost și obiect al unor procese de încasare a despăgubirilor, conform Legii nr. 87, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum rezultă din decizia Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012, nr. 2-37/12, irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2012, dar și potrivit deciziei definitive și executorii a Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015. Totodată, potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, s-a constatat că, Comisia Administrativă a Preturii Ciocana, mun. Chișinău, a emis hotărârea nr. 17-273, cu privire la sancționarea administrativă în privința sa, fiind învinuit de comiterea samavolniciei, conform articolului 175 CCA. Totodată, această hotărâre a stat la baza emiterii ordinului de concediere a sa nr. 47-c din 16 mai 2006, din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”. Consideră că, aceste constatări nu necesită o probare suplimentară și au ca efecte de fapte judecate, precum rezultă din prevederile articolului 123 alin. (2) Cod de procedură civilă. Prin urmare, este cert probat faptul că a fost victima unor ilegalități ale autorităților de stat (pretură, poliție, judecători), astfel a fost ilegal privat de dreptul de a munci și de a fi salarizat, din care considerent a fost grav prejudiciat și este justificat de a cere despăgubirea corespunzătoare, materială și morală. La fel, consideră ultimul întemeiat faptul de a pretinde drept despăgubire potrivit speței, salariul de care a fost privat timp de 108 luni, adică 01 octombrie 2006 - 01 octombrie 2015, în mărime de 1 509 775,20 lei, având în vedere că potrivit certificatelor anexate, salariul mediu lunar din ultimul an de lucru - 2006, a fost de 13 979,40 lei. Relevant este că, a încercat să soluționeze amiabil și extrajudiciar esența acestui litigiu adresând Ministerului Justiției o pretenție corespunzătoare la 18 decembrie 2014, însă prin răspunsul nr. 10/9398, pârâtul și-a declinat competența soluționare a speței. Nu în ultimul rând, având în vedere cele de mai sus, este oportun de reiterat și de concretizat că încă în 2006, s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere privind restabilirea în funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, iar prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 iunie 2006, s-a constatat că reclamantul nu a săvârșit nici o samavolnicie, fiind dispusă restabilirea sa imediată la lucru. Cu toate acestea, instanțele superioare, în deciziile din 06 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și 28 martie 2007 a Curții Supreme de Justiție, au casat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 iunie 2006 și au decis respingerea acțiunii sale de restabilire în funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”. Susține că, în actele sale instanțele respective au invocat legalitatea demisiei cu trimitere la existența și valabilitatea hotărârii Comisiei Administrative a Preturii Ciocana, mun. Chișinău nr. 17-273 din 27 aprilie 2006, care justifica emiteria ordinului de concediere a lui Gherștoga Mihail nr.47-c din 16 mai 2006. Acum a apărut un act judiciar irevocabil, cu putere probatorie axiomatică precum că, hotărârea Comisiei Administrative a Preturii Ciocana nr. 17-273 din 27 aprilie 2006, dar și procesul-verbal 25 aprilie 2006 au fost ilegale, iar reclamantul nu a comis nici o faptă din cele incriminate lui. Deoarece a recăpătat dreptul să ceară restabilirea sa la lucru, pe 18 septembrie 2014 a fost depusă somația respectivă la care a fost eliberat un

răspuns negativ, fapt pentru care cei de la SA „Moldovahidromaș” ar trebui să simtă duritatea legii.

Solicită Mihail Gherștoga încasarea din contul bugetului de stat și/sau de la SA „Moldovahidromaș”, în beneficiul său salariul neplătit în mărime de 1 509 775,20 lei, pentru perioada 01 octombrie 2006 - 01 ianuarie 2015, urmare eliberării ilegale din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, după ce a fost emisă, de către Comisia Administrativă a Preturii Ciocana, mun. Chișinău, hotărârea ilegală, nr. 17-273, din 27 aprilie 2006, cu privire la sancționarea administrativă a sa, conform articolului 175 CCA (1986), încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a sumei de 50 000 lei, drept despăgubire morală, pentru suferințele suportate, anularea ordinului nr. 47-c, din 16 mai 2006, cu privire la concedierea sa din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, conform articolului 86 alin. (1) lit. p) Codul muncii, cu repunerea în funcția respectivă, cu deplinătatea drepturilor aferente acestei restabiliri în funcție, fiind repusă acțiunea, în această parte în termen. Totodată, a mai solicitat și încasarea din contul Ministerului Justiției și/sau SA „Moldovahidromaș” toate cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului.

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 a fost încetat procesul în pricina civilă în capătul de cerere a lui Mihail Gherștoga împotriva SA „Moldovahidromaș” cu privire la anularea ordinului nr. 47-c din 16 mai 2006, în temeiul art. 265 lit. b) CPC.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 a fost respinsă acțiunea lui Mihail Gherștoga împotriva Ministerului Justiției și SA „Moldovahidromaș” cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 22 februarie 2016, avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihail Gherștoga a declarat recurs și apel împotriva încheierii și hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, solicitând admiterea recursului și apelului, casarea încheierii și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin deciziile Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 a fost respins recursul și apelul declarat de către avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihail Gherștoga și menținută încheierea și hotărârea primei instanțe emise la 22 ianuarie 2016.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că reclamantul Mihail Gherștoga a inițiat în instanța de judecată acțiune în temeiul Legii nr. 1545-XII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A stabilit instanța de apel că reclamantul Mihail Gherștoga pretinde încasarea din contul bugetului de stat /și sau de la SA „Moldovahidromaș” în beneficiul său a salariului neplătit în mărime de 1509775,20 lei, pentru perioada 01 octombrie 2006 – 01 ianuarie 2015, urmare a eliberării ilegale din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, după ce a fost emisă, de către Comisia Administrativă a Preturii Ciocana, mun. Chișinău, hotărârea ilegală nr. 17-273, din

27 aprilie 2006, cu privire la sancționarea administrativă a sa, conform art. 175 CCA (1986), încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său suma de 50000 lei, drept despăgubire morală, pentru suferințe suportate, anularea ordinului nr. 47-c din 16 mai 2006, cu privire la concedierea sa din funcția de director tehnic al SA „Moldovahidromaș”, conform art. 86 alin. (1) Codul muncii, cu repunerea în funcția respectivă.

Aplicând prevederile art. 3 alin. (1) și 6 lit. a) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 1405 alin. (1) Codul civil, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei hotărârii primei instanțe privind respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, or nu a fost probat nici un temei prevăzut de legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nefiind confirmat prin probe veridice și suficiente caracterul ilicit în acțiunile organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Instanța de recurs reține că, prin cererea de recurs depusă, avocatul Viorel Chetrușca contestă cu recurs și decizia Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 prin care a fost respins recursul declarat de ultimul și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 prin care a fost încetat procesul în pricina civilă în capătul de cerere a lui Mihail Gherștoga împotriva SA „Moldovahidromaș” cu privire la anularea ordinului nr. 47-c din 16 mai 2006, în temeiul art. 265 lit. b) CPC. Or, în conformitate cu art. 428 alin. (1) CPC, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Astfel, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în continuare se va pronunța numai în privința recursului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016, prin care a fost respins apelul și menținută hotărârea primei instanțe.

Avocatul Viorel Chetrușca în interesele lui Mihail Chetștoga a cerut admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară, a interpretat eronat legea și nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor și pretențiilor invocate de către reclamant în acțiune și cererea de recurs, apel.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată părților la 09 septembrie 2016, însă la actele pricinii lipsesc probe în confirmarea datei recepționării de către recurent a deciziei instanței de apel motivate, și prin urmare, instanța de recurs consideră că recursul depus la 22 noiembrie 2016 este depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihai Cherștoga nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihail Gherștoga ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mihail Gherștoga se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru